

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/60/2023
Identifikačné číslo spisu: 4619202962
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:4619202962.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovvej v spore žalobcu P. L., narodeného X. F. XXXX, P. XXX, zastúpeného advokátom Mgr. Jurajom Šimunom, Topoľčany, Nám. M. R. Štefánika 30/33, proti žalovaným 1/ Expres Reality, s.r.o., Hlohovec, SNP 876/6, IČO: 48 045 314, 2/ C.. Z. X., P., narodenému XX. U. XXXX, B., T. XXXX/X, zastúpenému advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Mutkovič, s.r.o., Hlohovec, SNP 10, IČO: 53 121 279, 3/ U.. X. G., narodenému XX. F. XXXX, Z., R. XXXX/XX, zastúpenému advokátkou kanceláriou Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., Trenčín, Kpt. Jaroša 1312/29, IČO: 47 256 907, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a o určenie neplatnosti právnych úkonov, vedenom na bývalom Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 4C/69/2019, o dovolaní žalovaného 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 9. novembra 2022 sp. zn. 25Co/93/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobcovi nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy V1607/2016 uzavretej so žalovaným v 1. rade ako aj neplatnosti kúpnych zmlúv V2644/2016 uzavretej medzi žalovanými v 1. a 2. rade a V2208/2017 uzavretej medzi žalovanými v 2. a 3. rade, predmetom ktorých bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v kat. úz. B. zapísaným na LV č. XX z dôvodu, že uvedené kúpne zmluvy považuje za neplatné právne úkony a zároveň sa domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v kat. úz. B. zapísaným na LV č. XX. Svoju žalobu odôvodnil tým, že sa dostal do finančných problémov a na základe inzerátu sa s ním kontaktoval U.. U. M., ktorý mu oznámil, že vyrovná jeho dlhy, ktoré viazli na nehnuteľnostiach a po roku si môže nehnuteľnosti odkúpiť späť. Následne mu doniesol na podpis kúpnu zmluvu, kde bol kupujúcim žalovaný v 1. rade, pričom po podpise kúpnej zmluvy mu nezostalo ani jedno jej vyhotovenie a až s odstupom času zistil, že mu mala byť uhradená kúpna cena vo výške 90 000 eur. Pôvodne sa však s U.. M. dohodol, že tento zabezpečí vyplatenie jeho dlhov v sume do 60 000 eur a táto mala byť uvedená v kúpnej zmluve a preto nevie, z

akého dôvodu tam bola kúpna cena 90 000 eur, keď sa na nej nedohodli. Po krátkom čase mu U. M. oznámil, že jeho dlhy sú vyrovnané, ale časť peňazí v sume 25 000 eur musí poukázať na jeho účet (účet žalobcu) a tieto peniaze musí potom vybrať z účtu a odovzdať ich U. M., čo aj urobil. Následne mu tento oznámil, že na jeho účet príde ďalšia suma do 25 000 eur, ktorú musí tiež vybrať a odovzdať U. M.. On týmto transakciám nerozumel a konal len to, čo od neho požadoval U. M.. Nehnutelnosti v kat. úz. B. boli najskôr zapísané do vlastníctva žalovaného v 1. rade a asi po uplynutí dvoch mesiacov boli prevedené na žalovaného v 2. rade, ale nevie, z akého dôvodu, keďže s U. M.Í. bol dohodnutý, že dom si odkúpi späť za cenu, ktorú mal uhradiť žalovaný v 1. rade na jeho dlhy. Po krátkom čase ho navštívil žalovaný v 3. rade a predstavil sa ako nový vlastník nehnuteľnosti s tým, že v prípade záujmu mu môže dom predať za cenu 110 000 eur. Následne sa žalovaný v 3. rade v súdnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5C/32/2017 domáhal jeho vypratania z nehnuteľnosti. Vyššie uvedeným konaním bol podvodným spôsobom, za nápadne nevýhodných podmienok a v tiesni uvedený do omylu a jeho tieseň bola zneužitá na to, aby previedol nehnuteľnosti na žalovaného v 1. rade, za iných ako dojednaných podmienok. Z toho dôvodu podal podnet na trestné stíhanie a proti U. M. bolo vznesené obvinenie za opakovací zločin podvodu. On nikdy nemal záujem uzatvoriť kúpnu zmluvu so žalovaným v 1. rade za účelom získania peňazí, ale len z dôvodu vyrovnania svojich dlhov s tým, že následne mali byť nehnuteľnosti prevedené späť na neho a malo sa v podstate jednáť len o zabezpečenie záväzku žalovaného v 1. rade. Na pojednávaní žalobca doplnil, že v čase pred podpísaním prvej kúpnej zmluvy mal finančné problémy asi vo výške 50 000 eur a boli proti nemu vedené exekúcie, pričom na internete našiel inzerát p. M. s tým, že pomáha ľuďom v zlej finančnej situácii, a preto sa s ním skontaktoval. Dohodli sa, že on zaplatí dlhy a do záruky mu dá rodinný dom v B., pričom p. M. vystupoval v tejto veci ako sprostredkovateľ a dohodli sa na kúpnej cene 60 000 eur s tým, že suma 50 000 eur tvorí výšku dlhov a 10 000 eur je provízia. Na kúpnej cene 90 000 eur sa nedohodli, a preto považuje kúpnu zmluvu za neplatnú a túto si ani neprečítal, pretože p. M. sa ponáhlal a iba mu v zmluve ukázal, kde sú vyčíslené jeho dlhy a po podpise si zmluvu zobral a on ju viac nevidel. Kúpnu cenu 90 000 eur si v zmluve nevšimol a po vyplatení dlhov mu bol zvyšok kúpnej ceny podľa zmluvy zaplatený, avšak tieto peniaze p. M. vrátil, keďže to od neho požadoval. Vrátenie peňazí mu vysvetlil tým, že je to kvôli daniam.

2. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 4C/69/2019-451 z 28. septembra 2021 rozhodol vo výroku I. tak, že určil, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností v kat. úz. B. zapísaných na LV č. XX ako parcely registra C parc.č. 4/1 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 465 m², parc. č. 4/2 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 24 m², parc. č. 5 záhrada o výmere 96 m², parc. č. 6 záhrada o výmere 322 m² spolu s rodinným domom súp. č. XXX na parc. č. 4/1. Výrokom II. žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam proti žalovaným v 1. a 2. rade zamietol. Výrokom III. žalobu v časti o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy č. V1607/2016 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade, kúpnej zmluvy č. V2644/2016 uzavretej medzi žalovanými v 1. a 2. rade a kúpnej zmluvy č. V2208/2017 uzavretej medzi žalovanými v 2. a 3. rade, predmetom ktorých bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v kat. úz. B. zapísaným na LV č. XX zamietol. Výrokom IV. žalovaným v 1. a 2. rade priznal náhradu trov konania proti žalobcovi v plnej výške, o ktorej rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom V. rozhodol, že žalobca a žalovaný v 3. rade navzájom nemajú na náhradu trov konania právo.

2.1. Súd v odôvodnení uviedol, že naliehavý právny záujem žalobcu na žalobe o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam považoval za preukázaný, pretože na podklade žalobcom požadovaného určenia by bolo možné dosiahnuť zmenu v katastri nehnuteľností, nakoľko v súčasnej dobe je ako vlastník predmetných nehnuteľností zapísaný žalovaný v 3. rade a len rozsudkom o určení vlastníckeho práva v prospech žalobcu je možné tento stav zmeniť a z toho vyplýva naliehavý právny záujem žalobcu na určovacej žalobe. Pokiaľ sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom zmluvy, v občianskom súdnom konaní, nič nebráni súdu, aby sa zaoberal otázkou platnosti zmluvy, predmetom ktorej bola nehnuteľnosť, a to aj napriek tomu, že už podľa nej bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností. Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. c) CSP, musí byť naliehavý.

2.2. Pri rozhodovaní o žalobe na určenie vlastníckeho práva si súd musel vyriešiť ako predbežnú otázku platnosť kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade a následne platnosť ďalších

zmlúv, na základe ktorých sa stal aktuálnym vlastníkom predmetných nehnuteľností žalovaný v 3. rade. Žalobca ako dôvody neplatnosti kúpnej zmluvy uviedol skutočnosť, že v kúpnej zmluve uzavretej so žalovaným v 1. rade bola uvedená iná kúpna cena (90 000 eur) ako bola pôvodne dohodnutá s U. M.Í., ktorý sprostredkoval uzavretie tejto kúpnej zmluvy za žalovaného v 1. rade, keďže podľa tejto pôvodnej dohody kúpnu cenu mala tvoriť výška dlhov žalobcu, v dôsledku ktorých boli nehnuteľnosti zaťažené záložným právom. Tieto dlhy podľa žalobcu mali predstavovať sumu do 60 000 eur, pričom na pojednávaní žalobca upresnil, že mal finančné problémy asi vo výške 50 000 eur a s p. M. sa dohodli na kúpnej cene 60 000 eur, z ktorej suma 50 000 eur tvorila výšku dlhov a 10 000 eur bola provízia. Žalobca trval na tom, že na kúpnej cene 90 000 eur sa nedohodli, a preto považuje kúpnu zmluvu za neplatnú, pričom si ju ani neprečítal, keďže p. M. sa ponáhľal a v zmluve mu ukázal iba tú časť, kde boli vyčíslené jeho dlhy.

2.3. V bode 18. odôvodnenia súd prvej inštancie uviedol, že náležitosťou uzatvorenia kúpnej zmluvy je dohoda o predmete kúpy a o cene, za ktorú sa predmet kúpy predáva. Ak je predmetom zmluvy nehnuteľnosť, vyžaduje sa písomná forma uzatvorenia zmluvy podľa § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Právnym úkonom je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv, alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Na vznik kúpnej zmluvy treba zhodný prejav vôle zmluvných strán. Pri uzatváraní kúpnej zmluvy sa vyžaduje zhodný prejav vôle o predmete kúpy a o kúpnej cene. V danom prípade nebol prejav vôle zmluvných strán zhodný. Žalobca uvádzal, že kúpna cena prevádzaných nehnuteľností bola dohodnutá vo výške 60 000 eur, pričom v samotnej kúpnej zmluve sa uvádza kúpna cena 90 000 eur. Ak je v písomnom vyhotovení kúpnej zmluvy týkajúcej sa nehnuteľnosti uvedená kúpna cena odchylná od kúpnej ceny skutočne dojednanej účastníkmi zmluvy v súlade s ich skutočnou vôľou, je neplatná celá kúpna zmluva. Totiž v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný a v zmysle ustanovenia § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Dohoda o kúpnej cene 90 000 eur medzi stranami podľa zmluvy zavkladovanej v katastri nehnuteľností nebola preukázaná, a teda kúpna cena uvedená v zmluve nezodpovedala skutočnej vôli strán čo do dohody o kúpnej cene, za ktorú sa nehnuteľnosti prevádzali. Z uvedeného dôvodu potom treba túto kúpnu zmluvu považovať za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka (rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12Co/22/2017 z 24. októbra 2017). Záveru súdu o neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade na základe vyššie uvedeného zodpovedal aj zistený skutkový stav, keď z výpovede a tvrdení žalobcu ako aj z výpovede U. U. M. v trestnom konaní jednoznačne vyplýva, že kúpnu cenu mal tvoriť súčet dlhov žalobcu, ktoré viazli na prevádzaných nehnuteľnostiach a podľa samotnej kúpnej zmluvy to tvorilo sumu 40 513,29 eura a nie sumu 90 000 eur ako bola následne do kúpnej zmluvy U. M. zakomponovaná. Na tomto závere súdu nič nemenilo ani skutočnosť, že žalobca zmluvu podpísal na notárskom úrade, pretože s touto sa riadne neoboznámil pred jej podpisom a ani mu nebol odovzdaný žiaden exemplár z podpísanej kúpnej zmluvy. U. U. M. v trestnom konaní vo svojej výpovedi potvrdil, že žalobca mal finančné problémy vo výške 40 000 eur, čo bola asi tretinová cena z hodnoty nehnuteľnosti, pričom L. R. M. (spoločník a konateľ žalovaného v 1. rade) stanovil kúpnu cenu na 90 000 eur, a to bez akejkoľvek dohody so žalobcom. Kúpna cena bola rozdelená na niekoľko častí, pričom fiktívna časť kúpnej ceny bola približne 50 000 eur. Aj následné konanie žalobcu a sprostredkovateľa uzavretia kúpnej zmluvy po jej podpise nasvedčuje tomu, že medzi účastníkmi zmluvy bola dohodnutá iná kúpna cena ako sa nachádza v samotnej zmluve, keďže fiktívna časť kúpnej ceny bola sice žalobcovi zaslaná na jeho účet, ale tento ju následne v dôsledku podvodného konania sprostredkovateľa a ním vymyslených dôvodov vrátil a naspäť sa dostala ku kupujúcemu, resp. L. R. M.

2.4. Nad rámec vyššie uvedeného súd prvej inštancie v bode 19. svojho odôvodnenia konštatoval, že okrem vyššie uvedeného súd posúdil kúpnu zmluvu uzavretú medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade za neplatnú podľa § 39 OZ aj z toho dôvodu, že svojím účelom odporuje zákonu, a to normám trestného práva, keďže k jej uzavretiu došlo podvodným konaním kupujúceho resp. osôb, ktoré sprostredkovali uzavretie kúpnej zmluvy v prospech kupujúceho. Bolo nesporné, že v súvislosti s kúpnu zmluvou uzavretou medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade sa vedie trestné stíhanie proti U. U. M., L. R. M. a žalovanému v 1. rade pre obzvlášť závažný zločin podvodu ako aj založenia a zosnovania zločineckej skupiny, pričom jedným zo skutkov, pre ktoré sú tieto osoby trestne stíhané, sú aj okolnosti uzavretia

kúpnej zmluvy z 10. mája 2016, na základe ktorej žalobca previedol nehnuteľnosti v kat. úz. B.Š. zapísané na LV č. XX na žalovaného v 1. rade. V trestnom konaní U. U. M.Č. v rámci svojej výpovede podrobne popísal, akým spôsobom došlo k založeniu a zosnovaniu zločineckej skupiny a následne k jej podvodnému konaniu, výsledkom ktorého bolo uzatváranie právnych úkonov s osobami v tiesni, čím aj žalobcovi bola spôsobená škoda vo výške okolo 50 000 eur. Protiprávnosť tohto konania vyplýva zo samotnej skutkovej podstaty zločinu podvodu (§ 221 Trestného zákona), ktorý ho špecifikuje ako konanie, keď niekto seba alebo iného na škodu cudzieho majetku obohatí tým, že ho uvedie do omylu alebo využije jeho omyl a spôsobí tak škodu na cudzom majetku. Súd mal teda za preukázané z výpovede žalobcu a U. U. M. v trestnom konaní, že účel kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade odporuje zákonu alebo ho obchádza, nakoľko účelom uzavretej kúpnej zmluvy bol prevod nehnuteľností na žalovaného v 1. rade za podstatne nižšiu kúpnu cenu ako bola hodnota nehnuteľností a týmto sa obohatiť na škodu cudzieho majetku. Z výpovede U. M. nesporne vyplýva podvodné konanie, ktoré predchádzalo uzavretiu kúpnej zmluvy a pokračovalo aj po jej uzavretí vylákaním časti kúpnej ceny uvedenej v kúpnej zmluve od žalobcu, ktorému tak bola spôsobená škoda minimálne do výšky 50 000 eur. Z uvedených dôvodov súd kúpnu zmluvu uzavretú medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade považoval za neplatný právny úkon, pričom na základe takéhoto absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má (nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet), nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľnosti (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VOBdo/2/2020 z 27. apríla 2021). Keďže kúpna zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade je v dôsledku podvodného konania žalovaného v 1. rade a osôb s ním spojených považovaná za absolútne neplatný právny úkon, tak na základe tohto právneho úkonu sa žalovaný v 1. rade nemohol stať vlastníkom predmetných nehnuteľností, i keď na základe uzavretej kúpnej zmluvy bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a s poukazom na vyššie citovanú právnu zásadu nemo plus iuris... potom žalovaný v 1. rade nemohol platne previesť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na žalovaného v 2. rade a tento následne nemohol platne previesť vlastnícke právo na žalovaného v 3. rade. V prípade neplatnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nedochádza k právnym následkom ňou predpokladaným. Uvedené okrem iného znamená, že ňou nedochádza k prevodu vlastníckeho práva z prevodcu na nadobúdateľa a keďže nadobúdateľ vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nenadobudol, nemôže s danými nehnuteľnosťami nakladať, čo okrem iného znamená, že nadobúdateľ ich nemôže ďalej previesť na ďalší subjekt. V dôsledku neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade a následného neplatného prevodu vlastníckych práv na žalovaných v 2. a 3. rade zostáva vlastníkom predmetných nehnuteľností žalobca, ktorý preukázal naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva, a preto súd jeho žalobe o určenie vlastníckeho práva smerujúcej proti žalovanému v 3. rade vyhovel a určil žalobcu za výlučného vlastníka predmetných nehnuteľností špecifikovaných vo výrokovej časti rozsudku.

2.5. Žalovaný v 3. rade v priebehu konania namietal svoju dobromyseľnosť pri nadobudnutí vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, pričom na základe už vyššie citovaného uznesenia NS SR sp. zn. 1VOBdo/2/2020 má dobrá viera nadobúdateľa, že hnutel'nú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. S poukazom na citáciu odôvodnenia rozhodnutia 1VOBdo/2/2020 sa žalovaný v 3. rade nemohol stať vlastníkom sporných nehnuteľností s poukazom na svoju dobromyseľnosť.

2.6. Žalobu žalobcu v časti o určenie neplatnosti právnych úkonov v zmysle § 137 písm. d) CSP považoval súd prvej inštancie za neprípustnú, a preto ju zamietol. Právnou skutočnosťou je skutočnosť, s ktorou právna norma spája vznik, zmenu alebo zánik právneho vzťahu, pričom zmluvy a iné právne úkony sú právnymi skutočnosťami a žaloba na určenie neplatnosti zmluvy je žalobou o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP, a teda takáto žaloba je prípustná len v prípade, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že v jeho prípade by žaloba o určenie

neplatnosti kúpnych zmlúv vyplývala z akéhokoľvek osobitného predpisu, a preto súd takúto žalobu musel posúdiť ako neprípustnú s tým, že namietanú neplatnosť právnych úkonov si vyrieši ako predbežnú otázku v časti konania týkajúceho sa určenia vlastníckeho práva žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam. Z uvedených dôvodov súd žalobu žalobcu v tejto časti zamietol.

2.7. O náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným v 1. a 2. rade, ktorí mali vo veci plný úspech (žaloba o určenie neplatnosti právnych úkonov ako aj žaloba o určenie vlastníckeho práva proti nim bola zamietnutá) priznal náhradu trov konania v plnej výške s tým, že podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň súd o náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovaným v 3. rade rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že ani jednej strane nepriznal právo na náhradu trov konania, nakoľko obe strany mali vo veci iba čiastočný úspech, a to žalobca v časti konania o určenie vlastníckeho práva a žalovaný v 3. rade v časti konania o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný v 3. rade. Krajský súd v Nitre rozhodol rozsudkom sp. zn. 25Co/93/2021 z 9. novembra 2022 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom I. a V. výroku potvrdil. Žalobcovi priznal voči žalovanému v 3. rade náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

3.1. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku v bode 14. uviedol, že posudzujúc rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti týkajúcej sa určenia vlastníctva žalobcu (výrok I.) z hľadiska súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu popísaného v bodoch 5., 6., 7. a 8. jeho rozhodnutia, citovaných zákonných ustanovení a odvolacích dôvodov dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom z vykonaného dokazovania vyvodil i správny právny záver.

3.2. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti odvolací súd dodal, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení. Žalobca zvolil správny nástroj ochrany svojich práv, a to určovací žalobu, keď vlastníkom nehnuteľností, ktoré sú predmetom žaloby, je v katastri nehnuteľností zapísaný žalovaný v 3. rade, preto vo vzťahu k nemu má naliehavý právny záujem na požadovanom určení. S prihliadnutím na význam zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností je odôvodnený záver, že právne postavenie žalobcu v takejto situácii je neisté a bez požadovaného určenia by jeho vlastnícke právo bolo ohrozené, pretože rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva je podkladom na vykonanie zmeny v katastri nehnuteľností. Preto je žaloba o určenie vlastníckeho práva spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie neistoty o skutočných právnych vzťahoch medzi stranami sporu. Umožňuje totiž dosiahnuť zhodu medzi skutočným právnym stavom a stavom zapísaným v katastri nehnuteľností. Naliehavý právny záujem je daný vtedy, ak v prípade, že súd žalobe vyhovie, dôjde k zmene právneho postavenia žalobcu. V danej veci preto možno konštatovať, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva, a preto určovací žaloba je vhodným procesným nástrojom na ochranu jeho práv.

3.3. K záveru súdu prvej inštancie o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade, považoval odvolací súd za potrebné dodať, že základom pre prijatie uvedeného záveru bol súdom prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistený skutkový stav, popísaný v bodoch 5., 6., 7. a 8. jeho rozhodnutia, ktorý odvolací súd nepovažoval za potrebné opakovať. Tento skutkový stav jednoznačne svedčil záveru, že podmienky platnosti právneho úkonu, ktoré sa týkajú vôle konajúcej osoby podľa § 37 Občianskeho zákonníka pri kúpnej zmluve uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade, splnené neboli. Vôľa je základným prvkom právnych úkonov, a preto sa na ich vznik vyžaduje danosť vôle, ktorá má právnu relevanciu len vtedy, ak je slobodná, vážna, určitá a zrozumiteľná. Vôľa, ktorá tieto zákonom stanovené podmienky nespĺňa, nemôže byť vôbec základom právneho úkonu, a preto ide o absolútne neplatný právny úkon. Existenciu vôle k právnemu úkonu je možné posúdiť z objektívnych skutočností, za ktorých bol úkon urobený, najmä, ak bol urobený spôsobom a za okolností, ktoré nevzbudzujú pochybnosti, že subjekt prejavujúci vôľu zamýšľal prívodiť právne účinky, ktoré zákon s takým prejavom vôle spája. V danej veci vzhľadom na skutočnosti zistené súdom prvej inštancie jednak výsluchom žalobcu, ale aj správami Prezídia PZ, s uznesením OR PZ v Trenčíne ČVS:

ORP-968/2-VYS-TN-218 z 11. apríla 2019 (č. l. 299), s uznesením Prezídia PZ, Národná kriminálna agentúra Nitra ČVS: PPZ-345/NKA-ZA2-2019 zo 17. februára 2020 (č. l. 308) a s návrhom na podanie obžaloby zo 16. júla 2021 (č. l. 402), aj odvolací súd dospel k záveru, že žalobca v konaní preukázal, že nemal vôľu uzatvoriť kúpnu zmluvu a previesť vlastnícke právo na žalovaného v 1. rade za kúpnu cenu 90 000 eur, v skutočnosti len mal záujem vyrovnat' svoje dlhy, hoci aj s províziou pre sprostredkovateľa, s možnosťou nehnuteľnosti odkúpiť späť za dohodnutú kúpnu cenu 60 000 eur. Keďže pri uzatváraní kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade nebol zhodný prejav vôle o kúpnej cene uvedenej v zmluve, ktorá nezodpovedala skutočnej vôli strán, odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že uvedená kúpna zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navyše je potrebné prisvedčiť aj záveru súdu prvej inštancie, podľa ktorého kúpna zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade je neplatná aj podľa § 39 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že svojím účelom odporuje zákonu, keďže k jej uzavretiu došlo podvodným konaním kupujúceho resp. osôb, ktoré sprostredkovali uzavretie kúpnej zmluvy v prospech kupujúceho.

3.4. Na základe záveru, podľa ktorého je kúpna zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade absolútne neplatným právnym úkonom, nebolo možné následne platne nadobudnúť vlastnícke právo kúpnu zmluvou uzavretou medzi žalovanými v 1. rade a 2. rade, ani kúpnu zmluvou uzavretou medzi žalovanými v 2. rade a 3. rade, a to ani na základe toho, že žalovaný v 3. rade uzavrel predmetnú zmluvu v dobrej viere, že žalovaný v 2. rade je vlastníkom predmetných nehnuteľností. V tejto súvislosti aj odvolací súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Veľkého senátu NS SR z 27. apríla 2021 sp. zn. 1VObd 2/2020. Zo záverov tohto rozhodnutia vyplýva, že: „Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. S poukazom na právnú zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má (nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet), nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastníkom nehnuteľností. Dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. Ustanoveniu § 70 ods. 1 zákona číslo 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), ktoré upravuje hodnovernosť údajov katastra, nezodpovedá výklad, podľa ktorého už len sama evidencia vlastníctva nehnuteľností v katastri nehnuteľností zakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastníkom.“

3.5. Odvolací súd ďalej konštatoval, že s poukazom na citované závery Veľkého senátu Najvyššieho súdu SR, ktoré sú aplikovateľné aj v danej veci, je nesporný záver, že žalovaný v 3. rade za situácie, že kúpna zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade bola vyhodnotená ako absolútne neplatný právny úkon, nemohol ani v dobrej viere, ani platne nadobudnúť do vlastníctva sporné nehnuteľnosti, ktorých pôvodným vlastníkom bol žalobca. Žalovaný v 1. rade na základe absolútne neplatného právneho úkonu (kúpnej zmluvy z 10. mája 2016), nemohol platne previesť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam v prospech žalovaného v 2. rade, nakoľko nemohol nimi disponovať, keďže ich platne nenadobudol, a teda sa nestal ich vlastníkom s právom dispozície s týmito nehnuteľnosťami. Obdobne žalovaný v 2. rade nemohol platne previesť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam v prospech žalovaného v 3. rade. Preto aj za situácie, že žalovaný v 3. rade tvrdil, že vlastnícke právo nadobudol v dobrej viere, nebolo možné poskytnúť mu pri posudzovaní dobromyseľnosti právnú ochranu. Z uvedených dôvodov je aj kúpna zmluva uzavretá medzi žalovaným v 2. rade a žalovaným v 3. rade neplatným právnym úkonom, čo má za následok nemožnosť platne nadobudnúť vlastnícke právo žalovaným v 3. rade k sporným nehnuteľnostiam.

3.6. Odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP sa pri posudzovaní danej veci zaoberal podstatnými námietkami žalovaného v 3. rade v odvolaní. S námietkou voči záveru súdu prvej inštancie, podľa ktorého ak je v písomnom vyhotovení kúpnej zmluvy týkajúcej sa nehnuteľnosti uvedená kúpna cena odchylna od kúpnej ceny skutočne dojednanej účastníkmi zmluvy v súlade s ich skutočnou vôľou, je neplatná celá zmluva v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a aj z dôvodu, že svojím účelom odporuje

zákonu, sa odvolací súd nestotožňuje. Žalovaný v 3. rade túto námietku založil na tvrdení, že žalobca svoju nevedomosť o výške kúpnej ceny v zmluve nepreukázal a nevyplýva ani z trestného konania. Odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, považoval nevedomosť žalobcu o výške kúpnej ceny v zmluve za preukázanú, a to nielen tvrdeniami žalobcu, ale aj listinnými dôkazmi predloženými políciou z vyšetrovacieho spisu ČVS: PPZ-345/NKA-ZA2-2019, osobitne z návrhu na podanie obžaloby zo 16. júla 2021, z ktorého vyplýva obsah výpovede sprostredkovateľa kúpy U. M., a to nielen vo vzťahu ku konaniu pri obvinených všeobecne, ale aj k postupu voči žalobcovi pri uzatvorení kúpnej zmluvy.

3.7. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v 3. rade v rozsahu 100 % z dôvodu, že žalobca bol v odvolacom konaní úspešný. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

4. Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/93/2021 z 9. novembra 2022 podal dovolanie právny zástupca žalovaného v 3. rade.

4.1. Dovolateľ odôvodnil dovolanie ust. § 420 písm. f) CSP a ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP vyvodil z toho, že počas celého konania vedeného pred súdom prvej inštancie žalobca svoju nevedomosť o výške kúpnej ceny dojednanej kúpnu zmluvou nepreukázal žiadnymi relevantnými dôkazmi. Dovolateľ poukázal na to, že z trestného konania, ktoré tvorilo podklad pre rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je túto nevedomosť, resp. nezhodu vôle žalobcu s jej prejavom, možné preukázať. Výpovede osôb obvinených v trestnom konaní, ktoré opisujú ich vlastný modus operandi, dovolateľ nepokladá za priamy dôkaz potvrdzujúci skutočnosť spočívajúcu v žalobcovej nevedomosti. Z pohľadu dovolateľa sú tvrdenia U. M. v trestnom konaní účelové a javia sa ako tvrdenia spolupracujúceho obvineného, tzv. kajúcnika, ktorý sa snaží svojimi tvrdeniami dosiahnuť oslobodenie spod obžaloby prípadne dosiahnutie čo najnižšieho trestu. Zo získaných, avšak nepotvrdených informácií vyplýva, že v predmetnom trestnom konaní doposiaľ nebola podaná obžaloba a samotným prokurátorom bola vec vrátená do prípravného konania na doplnenie ďalšieho vyšetrovania. Podľa odôvodnenia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu absolútne neplatné sú typicky právne úkony, ktoré sú v rozpore s normami trestného práva. Neplatný je podľa českej judikatúry aj právny úkon, ktorý bol rozhodujúcou časťou skutku, za ktorý bola osoba právoplatne odsúdená za trestný čin podvodu (NS ČR 30Cdo/2705/2006). V predmetnom konaní doposiaľ nedošlo k právoplatnému odsúdeniu.

4.2. Záver prijatý súdom prvej inštancie ako aj odvolacím súdom narúša princíp právnej istoty a princíp právnej istoty vlastníctva. Dovolateľ napriek tomu, že riadnym spôsobom nadobudol nehnuteľnosť, za ktorú riadne zaplatil a stal sa jej dobromyseľným vlastníkom, čo deklaroval zápisom do katastra nehnuteľností, avšak právny úkon, ktorým nehnuteľnosť nadobudol, je neplatný, a to z dôvodu, že právny predchodca dovolateľa žalovaný v 1. rade mohol (nie nadobudol) nadobudnúť nehnuteľnosť konaním, ktoré môže napĺňať znaky trestného činu podvodu, preto je tento právny úkon tiež neplatný, a teda žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti.

4.3. Dovolateľ navrhol dovolaciemu súdu, aby rozsudok Okresného súdu Topolčany č. k. 4C/69/2019-451 z 28. septembra 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/93/2021 z 9. novembra 2022 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a priznal žalovanému v 3. rade trovy konania a trovy právneho zastúpenia.

4.4. Dovolateľ žiadal odložiť právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/93/2021 z 9. novembra 2022, keďže mal za to, že v konaní sú dôvody hodné osobitného zreteľa.

5. K podanému dovolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý žiadal dovolanie zamietnuť. Nesúhlasil s argumentáciou dovolateľa a uviedol, že dovolateľ nijako nepreukázal vyplatenie kúpnej ceny za nehnuteľnosti, neuvádzal tiež, prečo mal záujem previesť nehnuteľnosti na tretiu osobu za kúpnu cenu podstatne nižšiu než bola kúpna cena za ktorú „mal nehnuteľnosti kupovať“. Vyjadrenia dovolateľa považuje za účelové, naviac sa s nimi už vysporiadali nižšie súdy a sú vyvrátené aj inými dôkazmi produkovanými v konaní.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že

dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP), a to oprávneným subjektom (§ 424 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP, teda súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ nesúhlasil so závermi súdov nižšieho stupňa, ktoré oba dospeli k neplatnosti kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade. Nestotožnil sa ani so záverom o žalobcovej nevedomosti o výške kúpnej ceny dojednanej kúpnu zmluvou, podľa dovolateľa jeho nevedomosť nebola preukázaná relevantnými dôkazmi. Dovolateľ poukázal na to, že z trestného konania, ktoré tvorilo podklad pre rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je túto nevedomosť, resp. nehodu vôle žalobcu s jej prejavom, možné preukázať. Výpovede osôb obvinených v trestnom konaní, ktoré opisujú ich vlastný modus operandi, dovolateľ nepokladá za priamy dôkaz potvrdzujúci skutočnosť spočívajúcu v žalobcovej nevedomosti. Z pohľadu dovolateľa sú tvrdenia U.. U. M. v trestnom konaní účelové a javia sa ako tvrdenia spolupracujúceho obvineného, tzv. kajúcnika, ktorý sa snaží svojimi tvrdeniami dosiahnuť oslobodenie spod obžaloby prípadne dosiahnutie čo najnižšieho trestu. Zo získaných, avšak nepotvrdených informácií vyplýva, že v predmetnom trestnom konaní doposiaľ nebola podaná obžaloba a samotným prokurátorom bola vec vrátená do prípravného konania na doplnenie ďalšieho vyšetrovania.

9. Dovolací súd vyhodnotiac obsah dovolania konštatuje, že dovolateľ namieta hodnotenie dôkazov a prevažná časť dovolania predstavuje polemiku so závermi súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu. K samotnému dokazovaniu dovolací súd uvádza, že je potrebné zdôrazniť, že dovolaním nie je zásadne možné úspešne napadnúť hodnotenie dôkazov. Napadnúť možno len výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, pričom nesprávnosť hodnotenia dôkazov, ako to vyplýva zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, možno vyvodzovať len zo spôsobu, ako k výsledku súd dospel. V posudzovanej veci z rozhodnutia odvolacieho súdu (rovnako aj súdu prvej inštancie) je zrejмый jeho myšlienkový postup pri hodnotení dôkazov, výsledkom ktorého bol určujúci skutkový záver, že kúpna zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade je neplatná z dôvodu, že žalobca v konaní preukázal, že nemal vôľu uzatvoriť kúpnu zmluvu a previesť vlastnícke právo na žalovaného v 1. rade za kúpnu cenu 90 000 eur, v skutočnosti len mal záujem vyrovnat' svoje dlhy, hoci aj s províziou pre sprostredkovateľa, s možnosťou nehnuteľnosti odkúpiť späť za dohodnutú kúpnu cenu 60 000 eur. Keďže pri uzatváraní kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade nebol zhodný prejav vôle o kúpnej cene uvedenej v zmluve, ktorá nezodpovedala skutočnej vôli strán, odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že uvedená kúpna zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

10. Samotná nespokojnosť dovolateľa s prijatým skutkovým záverom súdu prvej inštancie potvrdeným aj rozsudkom odvolacieho súdu nezakladá dôvodnosť dovolania. Dovolateľ argumentoval aj skutočnosťou, že v predmetnom trestnom konaní doposiaľ nebola podaná obžaloba a samotným prokurátorom bola vec vrátená do prípravného konania na doplnenie ďalšieho vyšetrovania. Dovolací súd tu uvádza, že neplatnosť kúpnej zmluvy v zmysle ust. § 37 OZ bola konštatovaná z dôvodu nesúladu prejavu vôle a skutočnej vôle strán kúpnej zmluvy, predmetné trestné konanie a prípadné závery z neho sú pre súd záväzné v otázke, či bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Súd prvej inštancie v rámci zisťovania skutkového stavu vychádzal z výpovedí svedkov v civilnom konaní, pričom súčasťou spisového materiálu sú aj uznesenie OR PZ v Trenčíne, odbor kriminálnej polície ČVS: ORP-

968/2-VYS-TN-2018 o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia voči U. U. M. z 11. apríla 2019, uznesenie PPZ, národná kriminálna agentúra odbor Západ ČVS: PPZ-345/NKA-ZA2-2019 podľa § 206 ods. 5 Trestného poriadku zo 17. februára 2020 a návrh na podanie obžaloby ČVS: PPZ-345/NKA-ZA2-2019 zo 16. júla 2021. Súčasťou materiálov z trestného spisu je aj výpoveď obvineného U. U. M. k vzniku a fungovaniu organizovanej skupiny, na ktorej činnosti participoval. Neplatnosť kúpnej zmluvy bola súdmi konštatovaná z dôvodu ust. § 37 Občianskeho zákonníka, pričom oba sudy dopĺňujúco a podporne uviedli, že neplatnosť je možné konštatovať aj podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že svojím účelom odporuje zákonu, keďže k jej uzavretiu došlo podvodným konaním kupujúceho resp. osôb, ktoré sprostredkovali uzavretie kúpnej zmluvy v prospech kupujúceho. Dovolací súd procesnému postupu súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu nemá čo vytknúť, nakoľko oba sudy sa vysporiadali s v konaní podstatnými námietkami, vyhodnotili dôkazy, riadne zistili skutkový stav a dospeli k správnym právnym záverom.

11. Za nedôvodnú považuje dovolací súd aj námietku dovolateľa ohľadne jeho dobromyseľného nadobudnutia nehnuteľnosti, kedy malo dôjsť k narušeniu právnej istoty a ochrany vlastníctva. Odvolací súd sa s jeho argumentáciou podrobne vysporiadal v bode 19.4. a 19.5. napadnutého rozsudku, pričom poukázal na bod 21. rozsudku súdu prvej inštancie, so závermi ktorých sa dovolací súd v celom rozsahu stotožňuje a odkazuje na ne.

12. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zo strany súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a preto dovolací súd konštatuje, že dovolateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP neexistuje (nie je daný).

13. Dovolateľ namietal aj nesprávne právne posúdenie, pričom uviedol dovolací dôvod ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

14. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“, a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna, nie skutková otázka. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania.

15. Dovolateľ nevymedzil právnu otázku, od riešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu zákonom stanoveným spôsobom, a teda v tejto časti je dovolanie neprípustné.

16. V prípade, ak by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky (otázok) nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03). Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že na podklade dovolania žalovaného 3/ nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

17. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zo strany súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a preto dovolací súd konštatuje, že dovolateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP neexistuje (nie je daný) a dovolací dôvod v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je vymedzený zákonom predpísaným spôsobom. Z uvedeného dôvodu preto dovolanie dovolateľa v sumáre podľa ustanovenia § 448 zamietol.

18. Vzhľadom na skutočnosť, že dovolanie dovolateľa súd vyhodnotil ako nedôvodné, nezaoberal sa návrhom na odklad právoplatnosti v zmysle ust. § 444 ods. 2 CSP (nakoľko napadnutým rozhodnutím je rozsudok, ktorým sa potvrdilo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, prichádzal by do úvahy odklad právoplatnosti a nie aj vykonateľnosti, ako to žiadal dovolateľ).

19. V súlade s ust. § 453 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa primerane použijú na dovolacie konanie. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd tak, že úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože mu žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli (R 72/2018).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.